

Ladislav Babić

Povratak izopćenika

Jationci i Mivionci od pamtivijeka, barem bi tako rekle nove generacije, gledali su se samo preko nišana. Odavno su se riješili manjina u svojim redovima a ambasadore zamijenili diplomatskim depešama izmjenjivanima šifriranom elektronskom poštom, pa novi rodovi obiju strana pojma nisu imali kako neprijatelj izgleda, sem da ima ljudsko obliče, no nesigurni nije li to samo krinka čudovišnih aliena, ma otkud oni došli. Već podosta vremena nisu razmjenjivali municiju koju su iz svojih cijevi slali jedni drugima na dar; eonima je – kako im se činilo - među njima vladala ravnoteža straha. Nalik onoj još davnijoj, hladnoratovskoj koju baš nitko nije ni pamtio sem elektronskih arhiva u kojima se nakupljala paučina – dakako, virtuelna – s obzirom da ih nitko živ nije koristio. Povijest se ovdje pisala svakodnevno iznova, pa tko bi se pametan baktao podacima za koje više nije bilo sigurno odražavaju li neku davnu stvarnost ili samo mitove predaka. Koje su, usput rečeno, prezirali iz dna duše jer su ih – tako smatraše – evolutivno davno nadišli ostvarivši san o Nadčovjeku. Trenutna linija razgraničenja, trenutna u smislu da se nije mijenjala gotovo cijelo stoljeće, između Jationije i Mivionije prolazila je mjestom na kojem se događaj zbiva, kroz starinsko groblje išarano križevima, odnosno krstovima kako ih je nazivala druga strana, mada oni sami (križevi i krstovi) baš i ne bi bili svijesni u čemu je razlika. Da su ičega bili svijesni. Sve nestrpljivija mlađarija, ušančena u bunkere s obje strane – nestrpljiva da razgiba guzice od sjedenja i upiše se u povijest poput svojih predaka, dakako Nadljudi jer se još starijih, kao što rekosmo, sramila - nije ni svjesna bila da ih odozgo već dosta dugo promatraju plamteće oči Odjebonija. Sasvim razumljivo, s obzirom da im bijaše nevidljiv, zakrinkan poljem tisućljetnog – već tko zna kojeg po redu –

izopćenja, što ga nije sprečavalo da uvijek iznova sanja san o kraljevstvu koje mu pripada.

Odjebonije je možda više bio tašt negoli osvetoljubiv, barem spram smrtnika čućećih u svojim ratnim utvrđenjima. Vlast nad njima samo bi mu predstavljala konačnu potvrdu svog iskonskog prava na nju, dok je osvetu čuvao za svog izopćitelja, sina iste matere (nije bio siguran dali i oca), krvnog brata Nadjebonija. Oba brata, Nadjebonije i Odjebonije bijahu plemenitog, božanskog porijekla – besmrtnici, daklem – blizanci za koje se nije moglo odrediti koji je prvi ugledao svjetla Svemira, s obzirom da bijahu vječni. Dakako, vječni život ne podrazumijeva ujedno i njegovu kvalitetu, pa ste mogli biti vladar Svemira ili trunuti u nekoj zabiti Vasione ograđeni „poljem izopćenja“, što mu je rođeni brat već eonima priuštao svaki milenij, potkraj kojega bi provjeravao treba li produžiti ili ukinuti kaznu. Ukoliko mu se najbliži rod promijenio. Što znači promjena u vječnosti, pitanje je koje je nekoć okupiralo mozgove filozofa, predaka dolje ušančenih Nadljudi koji zaključiše kako je jednostavnije promatrati stvari korišćenjem cijevi različitog dometa i kalibara negoli bezuspješno tisućljećima razglabati o pitanjima bez odgovora. Takav stav je, a da ni slutili nisu, bio u njih injektiran svemogućim Nadjebonijem koji za njih bijaše utjelovljeno božanstvo, tijela ljudskoga ali nadmoći nadljudske, o čijem izgledu – doduše – nisu baš mnogo više znali (bolje rečeno, prepostavlјali) no o svojim neprijateljima s one strane cijevi. Obožavanje svog božanstva vršili su svakodnevno, u najmanje tri turnusa – jutrom, u podne i na večer – a oni prilježniji u svojoj vjeri još i između, kad god bi im palo na pamet. Obično se to svodilo na beskonačni niz ponavljanja varijacija molitve „O Bože koji jesi gdje si, naše neprijatelje udesi!“ ili srodne joj „Budi s nama Nadjebonije i smlavi one zmije!“, često praćene ojkalicom „Oj veliki Duše, spasi naše duše!“. Ipak, jedan paradoks, njima nevidljiv ali odavno zamijećen Odjebonijem s visina – kako prostornih tako i intelektualnih – bio je ovome stalni poticaj da iznova pokušava ostvariti svoje pravo na pripadajuće mu prijestolje. Naime, kako god formalno obožavali njegova brata, trenutnog vladara Univerzuma, oni su se još češće u svakodnevnoj komunikaciji – s obje strane rovova, mora se istaknuti – prisjećali njega, izopćenika vlasti za kojom je toliko žudio. „Odjebem ti Nadjebonija“ bila je najčešća krilatica koja je kružila zaraćenim stranama (jer mir nikada nije formaliziran), a svakodnevni postupci između zaklinjanja svom jedinom božanstvu, iskazivali su implicitnu žudnju za promjenom na vrhu Panteona. Mada je vladar Svemira samo jedan, unatoč kojekakvim naivnim teorijama o mnogo svjetova i mogućim multiplikacijama osoba na njima, Jationci i Mivionci zvali su ga različitim imenima. Prvi koristiše već spomenuto, dok je kod drugih bio Nadkuronije, a shodno tome brata mu zvaše

Odkuronije. Ipak, razumljivosti radi ove zapletene priče – a možda stoga što u autorovoj krvi ima primjesa Jationaca, koristit ćemo prvospomenuta imena.

Daklem, Odjebonije je, znajući da se bliži kraj njegovog privremenog protjerivanja, s nevidljivih visina krojio planove o zbacivanju brata sa prijestolja. Stvar je, savim pojednostavljen – shvatio je odavno, jer ne bijaše baš glup – u tome da treba rulju koja se ispod njega mjerka oružjima različitih kalibara, navući da i formalno a ne samo u svakodnevnoj realnosti, prihvati njega kao svoje božanstvo, odajući mu primjerene počasti sada rezervirane za prezirućeg mu brata. Bogovi, mada besmrtni, imaju čudnovato svojstvo da stiču svoj status praćen nadprirodnim svojstvima tek u glavama ljudi, što se onda preko sveprostirućeg „polja vjere“ širi u sve zakutke Vasionе. Baš kao i nemoć svrgnutog suverena, prisiljenog svoju besmrtnost živjeti zarobljen poljima izopćenja ili kao obični trgovački putnik u galaksiji, primjerice. Shvaćajući da je nastupio čas djelovanja, Odjebonije se – maskiran oblikom bolida – stušio u zonu razgraničenja nestrpljivo dosađujućih se Jationaca i Mivionaca. Rekosmo već da to bijaše groblje iskićeno križevima, to jest krstovima, od kojih je naš izopćenik zazirao više od ičega u Univerzumu, s obzirom da su simbolizirali vlast njegova brata. Stoga se namjerno strmeknuo u nezaposjednutu i neoznačenu jamu. Da ste to vidjeli sa sigurne udaljenosti, vjerojatno biste u sebi rekli „gle pala je zvijezda!“, i po tradiciji zaželjeli nešto čega ste lično sposobni samo željeti a ne i ostvariti. Međutim, kako je iznenadna pojava Odjebonija bila popraćena zvučnim efektima nalik kanonadama topova, s obje strane crte razgraničenja to bijaše protumačenu u obliku „Gadovi su prekršili primirje! Odjebimo ih!“, što bje popraćeno paljbom iz svih raspoloživih oružja, s uzvicima: „Odjebem vam Nadkuronija!“, „Odkurćim vam Nadjebonija!“ i sličnim sloganima stoljećima usvajanim za takve prilike. Ratom nazivane. I dok je Odjebonije iz rupe iskopane u ilovastom, kaljavom tlu, dodatno zaštićen poljem izopćenja koje je slabilo sve više i sve brže, s osmijehom promatrao dejstvo svog ponovnog dolaska među ljudi, bijaše svjestan da je bar načas povratio prijestolje Svemira. Dovoljan bijaše tek pokret njegova malog prsta, da Odjebonije – općepoznatiji pod imenom Sotona, Vrag ili Đavo – ponovno zaposjedne duše ljudi tek formalno ispunjene mislima na njegova brata. I dok su se sukobljene strane napucavajući se trijebile s obje strane zone razgraničenja, veselo se – nevidljiv njihovim očima – po groblju razrovanom granatama, u sotonskom plesu kretao Odjebonije preokrećući krstove i križeve kao znak svoje pobjede. Zaista, odjebo nije, ma kako se to nekima u snu učinilo. U času trijumfa nije ni razmišljaо što će biti dalje. Već će se vidjeti.

U međuvremenu su do Nadjebonija - Kralja Svemira, Uzvišenog Nebesnika ili kako ga sve već nije titulirala njegova pastva – zauzetog ličnim poslovima na drugom kraju beskonačnog kraljevstva, stige glasine o zbivanjima na mjesnom groblju neke bezvezne, planete doduše relativno vjerne njegovoј ekscelenciji. U pradavna vremena koja su izmicala i njegovom sjećanju, „djecu božju“ (kako su si laskali njeni žitelji) je lako pridobio šačicom pisanih propisa uklesanih u granitnu ploču, podmitivši ih usmenim obećanjem (dobro je pazio da ih nikada ne daje u pisanoj formi) o vječnom, posmrtnom životu. Primitivna maskerada u meteoritsku rasprskavajuću stijenu, nije mogla zavarati Nadjebonija – odmah je shvatio da mu brat, iskoristivši njegovu angažiranost oko privatne stvari koja se čitaoca ne tiče, radi iz leđa. Još od malena ovaj je pravio neprilike gdje god i kad god je stigao, što mu je blagonaklono, rođački tolerirao, sve dok se braco nije poduhvatio dirnuti u njegovu svesvjetsku vlast. Na sreću, prisjetio se iz „Priručnika za stvaranje Svijeta“ – autor mu bijaše praprapra...pradjed Kronobije, kojega se još jedva prisjećao - nekoliko redaka popraćenih matematičkim formulama, o formiranju polja izopćenja božanstava, što je predak uspješno koristio za eliminaciju pretendenata na svoj prijestol. Dok ih nije preostalo svega njih troje: Kronobije, Nadjebonije i Odjebonije, a onda je u času ekstatične opijenosti medovinom onaj prvi zabunom primjenio postupak na sebe sama. Laiku za pitanja božje kozmologije dovoljno je suštinu zapletenih formula sintetizirati u - za njega shvatljivi - egzorcistički izraz „Apape Satanas“ (ima tu još nekih sitnih detalja, poput češnjaka, glogovine i slično, bez kojih cijela stvar ne funkcionira), da bi shvatio kakvim se postupkom Kronobije zauvijek izopćio sa spiska bogova, a potom Nadjebonije svrhovito primjenio na razuzdanog, vlasti željnog brata. I sada se, shvatio je, njegov vlastohlepni, najbliži rodak, razbivši već oslabljelo polje koje ga je sputavalo – vratio!

Bio mu je potreban tek trenutak, u ljudskim mjerilima izražen godinama, da se odluči. Kako se uslijed sitne bubice, tko zna kako upale u božanski softver, svemir širio, to bijaše popraćeno slabljenjem svakovrsnih kozmičkih polja – od gravitacije i elektromagnetizma do polja izopćenja. Upravo tu činjenicu sve je češće koristio Odjebonije da prijevremeno pobegne iz njegovih uza, sve češće uzrokujući neprilike svom kraljevskom bratu. Kad bi samo to bio problem! Slučajno zagledan u vode Narcisnog jezera, Nadjebonije se – eonima lišen božanskih partnera suprotnog spola, takozvanih božica – naprasno, ludo i neumjereno zaljubio u vlastiti odraz (neumjerena lajavost autora je uzrokom što ste ipak upućeni u njegovu privatnost). S obzirom da je ljepota u očima promatrača, a ljudska bića nikada nisu vidjela ni sjenku sjenke nekog boga, ostaje nam samo da vjerujemo kako je s razlogom bio opijen ljepotom koju je zapazio u bistrim vodama jezera.

Kako bilo da bilo, smrtnici svakako shvaćaju da je u stanju ljubavne opijenosti i najmanja smetnja koja im odvraća pažnju od objekta žudnje njihovih srdaca, izuzetno frustrirajuća. Ni s bogovima, dakako, nije drukčije; ta kako i bi, kad su nas stvorili na vlastitu sliku i priliku (što, doduše, moramo uzeti na vjeru). „Hoću li morati svakih hiljadu godina napuštati divljenje nad svojom naočitošću, beskrajnom ljepotom, mudrošću, razborom i...“ – slijedio je niz pozitivnih atribucija koje pridjelujemo bogovima, odnosno oni sami sebi, čije bi nam nabranje zauzelo isuviše prostora – „bakćući se svojim neodgovornim bratom?“. Dakako da to nikako nije dolazilo u obzir, te je zaista trebalo poduzeti konkretne, konačne korake za razrješenje problema pred kojim se našao.

Rješenje se ukazalo sasvim slučajno, mada bi neki žustro odricali elemente slučajnosti u božjim odlukama. Dok mu je pažnja izrazito nervozno počela fluktuirati između beskrajnog sebe sama i neprilika koje mu zadaje Odjebonije na sasvim drugom kraju beskrajnog Univerzuma, prisjetio se problema na kojem padaju mnogi zemaljski studenti prirodnih znanosti, dok je bogovima rješenje sasvim trivijalno. Što se dobije kad se beskonačnost podijeli na dva dijela? Ishitreni odgovor: pola beskonačnosti, sadrži u sebi i (ne)očekivano rješenje. Kako matematičko, tako i svih Nadjebonijevih problema sa svojim ambicioznim rođakom. Jer, pola beskonačnosti nije doli također beskonačnost! „Daklem“ – pomisli Nadjebonije – „podijelim li svoju beskonačnu vlast nad beskonačnim Svemirom, sa svojim bratom, i nadalje ću biti beskonačni vladar beskonačnog prostornovremenskog carstva. Ni manje ni više, negoli je to sada slučaj!“. Doduše, iako su zaljublenima vrane popile pamet, ne može se osporiti neoboriva logika u se zagledanog boga. I, kud Nadjebonije okom (mišlju), tud Nadjebonije skokom – u hipu se našao pored brata koji je euforično mahnitao po groblju, između artiljerijskih plotuna i protuplotuna preokrećući križeve i krstove. Još uvijek je uspijevao poljem izopćenja - makar na kratko, tek toliko da mu u kaljavoj rupi objasni svoju zamisao – zauzdati Odjebonija. Kako je još od vremena Velikog praska bio osjetljiv na buku, koja ga je izuzetno nervirala odvraćajući mu pažnju, svojim božanskim moćima isposlovao je prekid vatre da bi bratu objasnio sve prednosti svoje zamisli. Između vrzmajućih se plavih kaciga, koje su u djelo provele njegove telepatske upute ni ne primjećujući da se u blatnjavoj jami sred zone razdvajanja rješava sudbina Svemira, Odjebonije bijaše pridobijen.

Od tada - preko sada - sve do vječnosti, postoje dvije vrhovne vlasti nad cijelim beskrajem Vasione. Vladari vlastitih, a opet jedinstvenih beskonačnosti, Nadjebonije i Odjebonije, više ne beru brige što im onaj drugi radi i svojoj „polovici“ svijeta. Mir božji, zavladao je Univerzumom. Doduše, u zonama

razdvajanja dviju beskonačnosti (ima toga, ima – shvatit ćete pozabavite li se „Priručnikom za stvaranje Svijeta“, ako vam ikada dođe u ruke), smještenih sasvim slučajno unutar ljudskih glava, povremeno se odvijaju sukobi između dviju božanskih vlasti, izvana viđeni kao međusobna izmjena plotuna iz sve savršenijih oružja. Groblja Jationaca i Mivionaca sve su ispunjenija križevima i krstovima, što njih – uvjerene u obećanje vječnog života na „onome“ svijetu – baš suviše ne brine. Možda i bi, da ozbiljnije shvaćaju stvarnost dva isprepletena Svijeta – Nadjebonijev i Odjebonijev – mitoloških imena Raj i Pakao. Oba smještena u njima samima. No, mora li ljudska stvarnost baš odgovarati božjoj?

15.08.2020.g.

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>